Chawka Folman-Raban

(19.04.1924–09.01.2014)

działaczka ruchu oporu w getcie warszawskim

Chawka Folman-Raban urodziła się 19 kwietnia 1924 r w Kielcach. W getcie warszawskim była aktywistką Droru – młodzieżowej organizacji związanej z partią syjonistyczno-socjalistyczną Poalej Syjon, a także uczennicą podziemnego gimnazjum prowadzonego przez tę organizację. Mieszkała przy ul. Dzielnej 43, potem na Dzielnej 34, w siedzibie Droru. Jako łączniczka podziemia jeździła do wielu miast okupowanej Polski. Została aresztowana w grudniu 1942 r. w Krakowie w konsekwencji zamachu przeprowadzonego przez członków Żydowskiej Organizacji Bojowej na kawiarnię Cyganeria. Posługując się fałszywymi dokumentami na nazwisko Emma Marciniak, po przesłuchaniach została uznana za Polkę pomagającą Żydom i deportowana do obozu koncentracyjnego Auschwitz-Birkenau. Następnie trafiła do obozu koncentracyjnego w Ravensbrück, gdzie została wyzwolona. Po zakończeniu wojny

wróciła do Polski, a w 1947 r. wyemigrowała do Palestyny. Brała udział we współorganizowaniu kibucu Lochamei ha-Geta'ot – Kibucu Bojowników Gett, którego była później wieloletnią mieszkanką.

„Mam na imię Chawka. (...) W domu nazywano mnie Ewą. (...) Byłam dumna, że jestem warszawianką. W podziemiu i po stronie aryjskiej miałam dokumenty na nazwisko Emma Marciniak. (...) Wokół nas, w Warszawie, wszystko się zmieniało. Zawalił się nasz dotychczasowy świat. Znaleźliśmy się w zamkniętym getcie. Głód wzmagał się nieustannie. Zima 1940/41 była niezwykle ciężka. Codziennie setki ludzi umierało z głodu i zimna. Na ulicach getta poniewierały się zwłoki ludzi-szkieletów, którzy zasypiali przykryci gazetą i nie budzili się więcej", tak opisywała getto w swojej książce „Nie rozstałam się z nimi".

Zmarła 9 stycznia 2014 r. w Izraelu.

Data publikacji: 2021-07-19

Data wydruku: 2021-11-23 22:56

Źródło: http://1943.pl/artykul/chawka-folman-raban/